

Workshop Octrooien en uitvindingen, merken en modellen, Out of the Box

10 februari 2015

VWO-4

Evenement

Op 10 februari jl. brachten 22 leerlingen VWO-4 van diverse scholen een bezoek aan de High Tech Campus, zij kregen de mogelijkheid om een kijkje te nemen in de keuken bij Intellectual Property & Standards, in samenwerking met Philips Research.

Een breed scala van toepassingen kwam aan de orde en werd uitgebreid toegelicht door de medewerkers, daarna gingen de leerlingen ook zelf aan de slag.

Een drietal onderwerpen en demo's stonden op het programma:

- Octrooien en uitvindingen
- Merken en modellen
- Out of the Box

Deelnemende groepen

Fred Ketting	IP&S
Ed Niessen	IP&S
Peter van Deursen	IP&S
Klaas Robers	Philips Research

Deelnemende scholen

Lyceum Bisschop Bekkers
Lorentz Casimir Lyceum
Van Maerlantlyceum

Voor algemene info Philips Jet-Net , kun je [hier](#) terecht.

Wil je alle foto's zien, klik dan [hier](#)

Doel van deze workshop is de leerlingen een indruk te geven met betrekking tot enkele aspecten van intellectuele eigendom. Een bijzonder aspect is dat een technische studie er toch toe kan leiden dat je zowel technisch als taalkundig bezig kunt zijn wanneer je als octrooigemachtigde werkt.

Inleiding - intellectuele eigendom -

De workshop begon met een voorbeeld van hoe mensen op een creatieve manier problemen kunnen oplossen waarbij de presentatie van het probleem sturend kan werken (Duncker's candle problem); je kan een doos met daarin punaises laten zien of de punaises met de doos er naast: in het tweede geval zal iemand ook deze doos gaan gebruiken om voor het oplossen van een technisch probleem, terwijl in het eerste geval de doos vooral gezien wordt als een doos voor de punaises alleen.

Hierna volgde een algemene uitleg over intellectuele eigendom. Vervolgens is uitgelegd, aan de hand van voorbeelden, welke soorten intellectuele eigendom er zijn (auteursrecht (copyright), merkenrecht, modelrecht, octrooi).

Bijvoorbeeld bij een merk: hoe groter het onderscheidend vermogen, des te meer is het merk waard (het merk Google is meer dan 100 miljard dollar waard). Het "onderscheidend vermogen" van een merk werd geïllustreerd met een merkenquiz waarbij aan de leerlingen een klein stukje van een merk (logo) werd getoond aan de hand waarvan ze moesten raden om welk merk dat ging.

Deze quiz werd met veel enthousiasme gemaakt.

Octrooien en uitvindingen

Fred Ketting en Ed Niessen

Vervolgens werd dieper ingegaan op het belang van het beschermen van technische uitvindingen met behulp van een octrooi (=patent). Uitgelegd werd hoe een octrooi bijdraagt aan de technologische vooruitgang en hoe een bedrijf met een octrooi geld kan verdienen.

Daarna werden de leerlingen aan het werk gezet. Eerst werd het belang uitgelegd van het op een nauwkeurige manier beschrijven van een uitvinding in het octrooi: de woorden die je daarin opschrijft, daarmee beschrijf en bescherm je de uitvinding, en dat moet duidelijk en begrijpelijk zijn wat aan de hand van een oefening werd verduidelijkt. Vervolgens werd op een interactieve manier een uitvinding in woorden beschreven en verbeterd.

Deze “autoradio” uitvinding werd in eerste instantie als volgt beschreven:

Autoradio met

- *een volumeknop en een zenderkeuze-knop waarbij*
- *1 piepje wordt geproduceerd als de vinger de volumeknop aanraakt en*
- *2 piepjes worden geproduceerd als de vinger de zenderkeuze-knop aanraakt.*

Daarna werd deze uitvinding algemener beschreven (zodat er meer apparaten mee beschermd worden en de concurrentie niet gemakkelijk deze uitvinding kan omzeilen):

Elektrisch apparaat met

- *knoppen voor bediening waarbij*
- *een geluid wordt geproduceerd als de vinger*
- *een eerste knop aanraakt en*
- *een ander geluid wordt geproduceerd als de vinger een tweede knop aanraakt.*

Hierna gingen de leerlingen aan de slag met een bestaand van Philips octrooi van een strijkijzer. De vraag was of een strijkijzer van Braun inbreuk maakte op het octrooi van het Philips strijkijzer. De beschrijving van de uitvinding in het Philips octrooi werd woord voor woord vergeleken met de handleiding van het Braun strijkijzer om te bepalen of alle eigenschappen (=woorden) van het geoctrooieerde Philips strijkijzer terug te vinden waren in het Braun strijkijzer.

Tot slot kregen de leerlingen 5 uitvindingen voorgelegd variërend van een ademhalings-sensor tot een LED licht in een tas. Twee van deze uitvindingen mochten gekozen worden om een octrooi voor aan te vragen. Criteria voor deze keuze waren o.a. nieuwheid van de uitvinding en commercieel succes (zoals al eerder uitgelegd). De uiteindelijke keuzes kwamen niet helemaal overeen met wat door de experts gekozen zou worden, maar het leverde in ieder geval verhelderende discussies op.

Tot slot kregen de leerlingen een merken-quiz mee om de pauze op te vullen.

Merken en modellen

Peter van Deursen

Na een korte pauze werd er dieper ingegaan op merken en modellen: wat is het en wat kun je er mee. Aan de hand van voorbeelden werd uitgelegd wat wel en wat niet als merk mag worden geregistreerd.

Kleurmerk:

Geurmerk: b.v. "pas gemaaid gras" kan niet worden vastgelegd.

Een merk mag bijvoorbeeld niet beschrijvend zijn en de kwaliteit van een product weergeven, dus "Superclean" voor een schoonmaakmiddel mag niet. Het mag ook niet in strijd zijn met de openbare orde en goede zeden én het mag geen nationale vlaggen of symbolen bevatten of symbolen van officiële instanties zoals bv het Rode Kruis of de vlag van China.

Vervolgens werd uitgelegd wanneer iets als een model (design) beschermd mag worden. Voorbeelden van designs van scheerapparaten (Philips en namaak), senseo versus zeepdispensor van Aldi etc. werden getoond.

Ook werd uitgelegd wat je kan doen tegen namaak van producten als je product door een design beschermd wordt.

Vervolgens werd de leerlingen gevraagd een nieuw product te ontwerpen aan de hand van het bovenstaande.

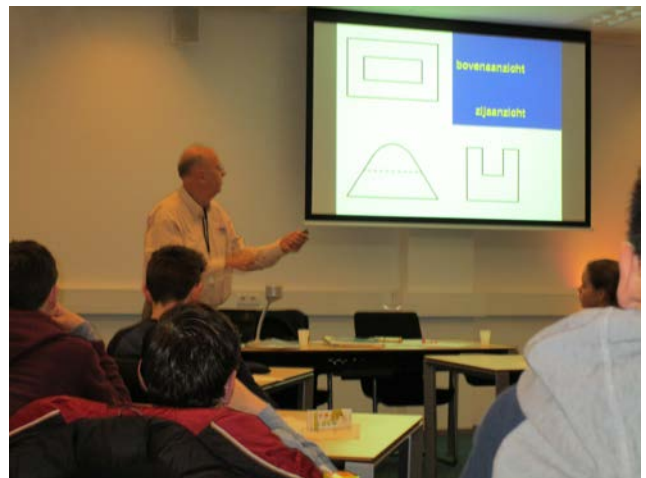
Out of the Box

Klaas Robers

Om nieuwe dingen te ontdekken, uitvindingen te doen, moet men buiten de gebaande paden treden. Prof. Klaas Robers laat aan de hand van voorbeelden zien hoe hij dat in zijn leven heeft ervaren. Hij was 35 jaar ingenieur elektronica bij Philips in het Natuurkundig Laboratorium (Nat Lab) en in het bedrijfsleven en daarnaast 18 jaar deeltijdhoogleraar en docent aan de TU Delft. Hij kan daar smakelijk over vertellen, maar ook de leerlingen uitgedagen hun kunnen te tonen.

In het voorbijgaan wordt er stilgestaan bij hoe wij als mensen kleuren zien. Dit is nodig om te begrijpen hoe kleuren TV mogelijk is, hoe wij gekleurd licht maken en wat daarbij fout kan gaan. Dit stukje theorie en inzicht valt in het VWO-curriculum tussen de wal en het schip omdat men bij natuurkunde meent dat het bij biologie hoort en omgekeerd. Prof. Klaas Robers vult dit gebrek op zijn eigen onnavolgbare wijze in.

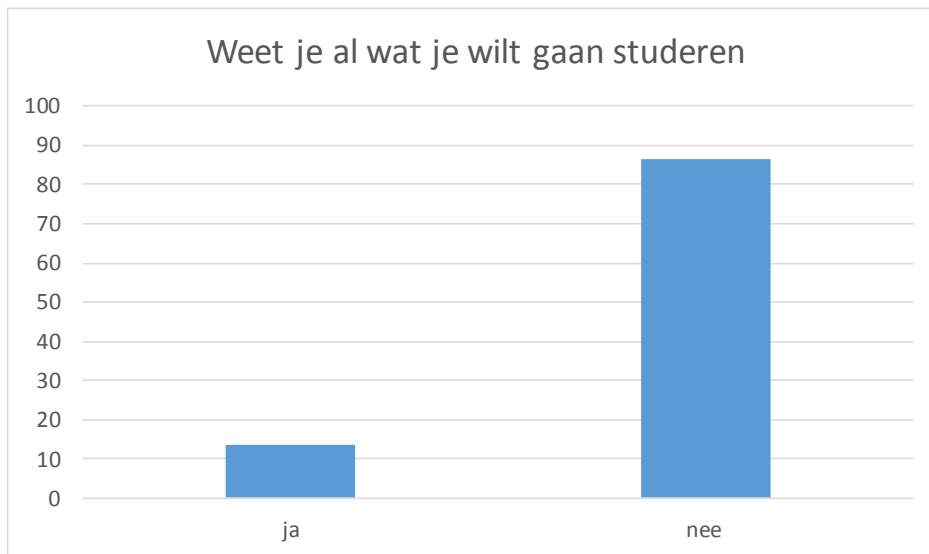
Maar ook de koppeling met Octrooien en Merken komt aan de orde. Als ervaringsdeskundige van de andere kant, de persoon die uitvindingen doet waarop een octrooi moet worden gevestigd, kan hij daar leerzame dingen over vertellen. Ook hier kan men door "out of the box" te denken ongekennde resultaten bereiken.

Evaluatie Workshop Octrooien, uitvindingen, merken en modellen

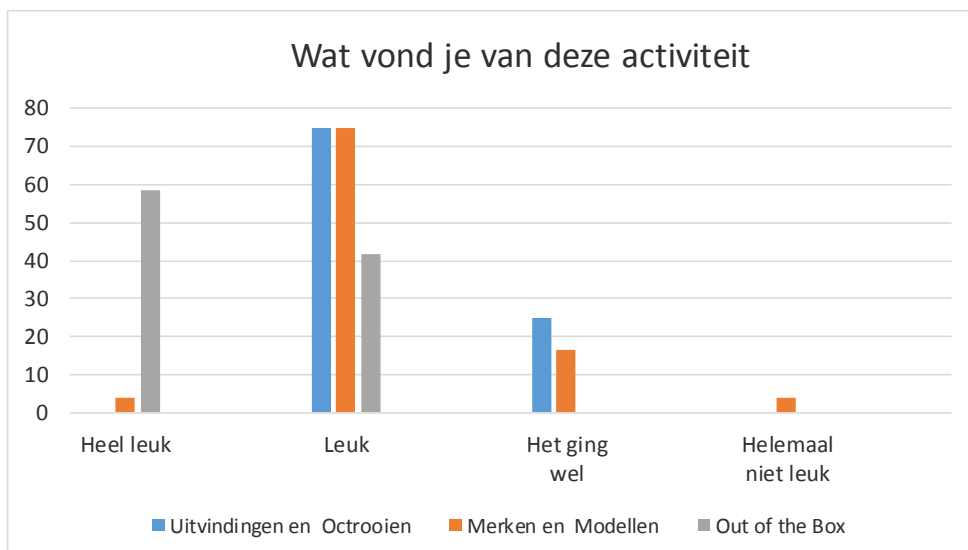
10 februari 2015
VWO-4

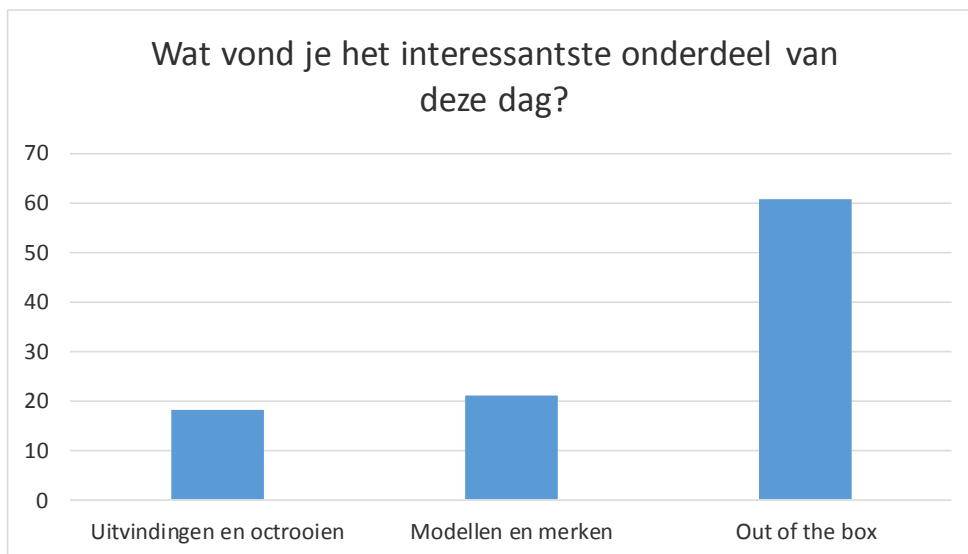
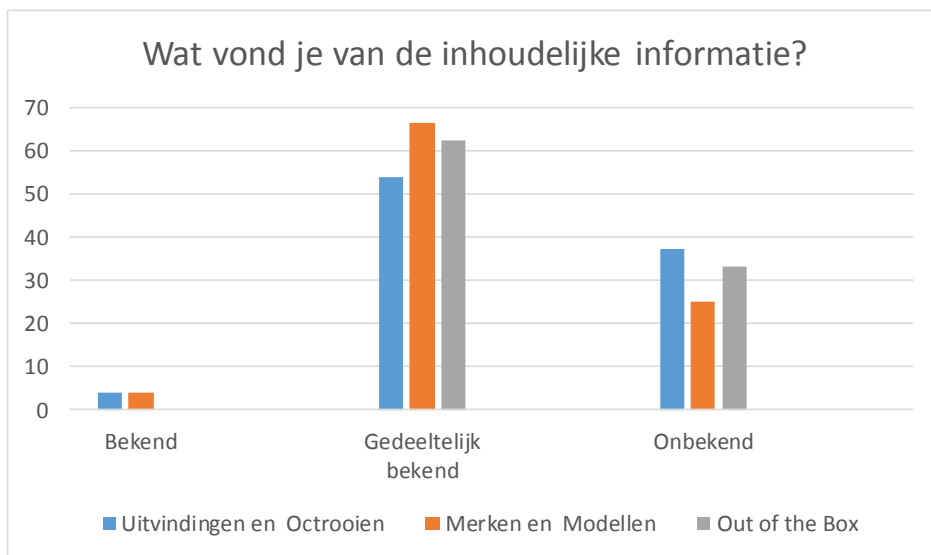
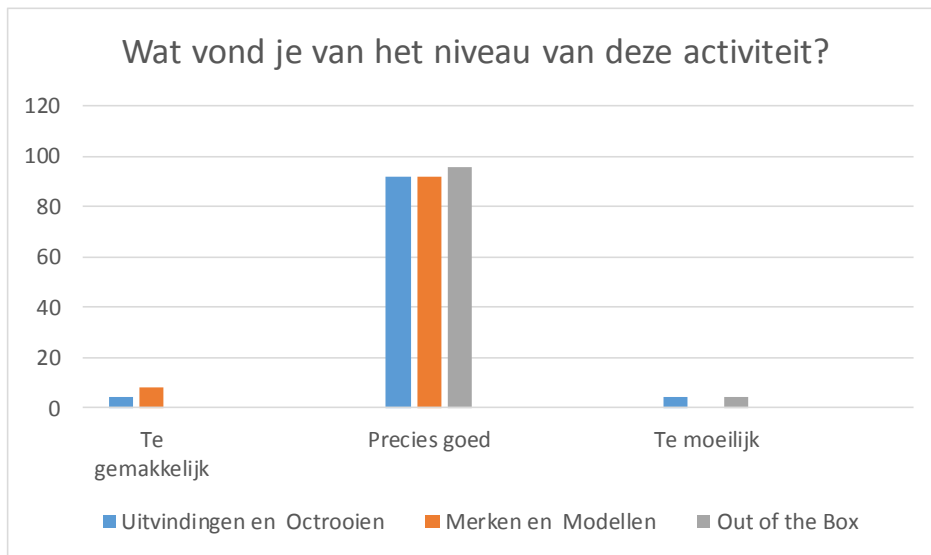
Grafieken uitgedrukt in %

Zo ja, wat:

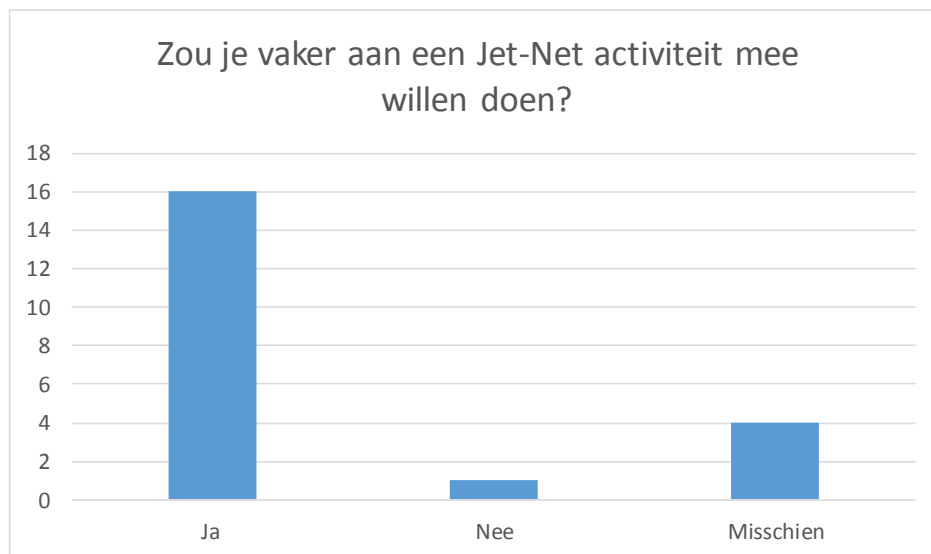
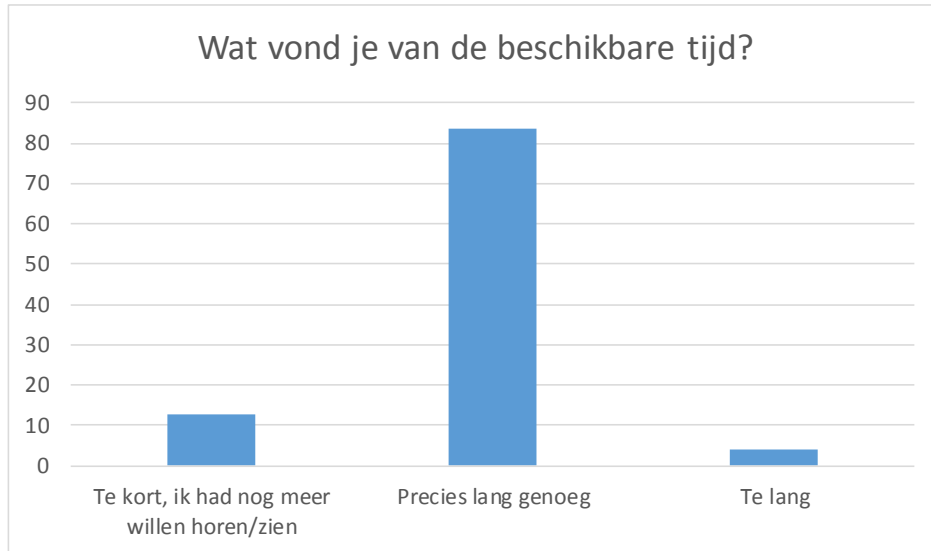
Misschien Biotechnologie
Geneeskunde
International Business
Werktuigbouwkunde
Misschien diergeneeskunde
Lucht- & ruimtevaart, straaljagerpilot
Sterren- en natuurkunde

Waarom:

- Alle 3: de afwisseling maakt het interessant
verrast over hoe belangrijk creativiteit is
- Uitvindingen en octrooien: goed gepresenteerd
- Merken en modellen: het maken van een design, ook erg leuk
- Out of the box: minst bekend
je moet anders denken
mooi verteld

Wat zou je graag anders willen zien?

- Iets meer praktijk doen en groepjes
- Minder papier 2x
- Wat meer praktijk onderdelen waarin we de theorie kunnen toepassen 2x

Heb je nog tips voor ons?

- Iets meer info van tevoren, over de High Tech Campus en Jet-Net zelf
- Meer praktijk om theorie te kunnen toepassen.

Verslagen van leerlingen